

Alt henger sammen

Statsautorisert revisor
Håvard Abrahamsen
Styreleder i Revisorforeningen



Vi nærmer oss tiden for leveransen av vårt ultimate revisjonsprodukt – revisjonsberetningen – som i år kommer i fornyet form. Jeg skal ikke bruke spalteplass på å diskutere form og innhold, men håper at den nye beretningen gjør at brukerne tydeligere oppfatter hva vi som revisor har gjort og hva våre konklusjoner innebærer.

Det er samtidig åpenbart at vår kommunikasjon med kunden må dreie seg om mye mer enn bare revisjonsberetningen, noe ikke minst de diskusjonene som nå pågår i kjølvannet av finanskrisen viser (les: Green Paper). Det skal jeg la ligge i denne omgang.

Konklusjons- og oppsummeringsfase

Vi er på mange måter inne i en konklusjons- og oppsummeringsfase av det arbeidet vi har gjort gjennom revisjonen av 2010-regnskapene. Vi skal samle tråder, vurdere om vi har tilstrekkelige bevis, om dokumentasjonen er god nok osv.

Konklusjons- og oppsummeringsfasen dreier seg mye om å sikre konsistens mellom våre vurderinger og konklusjoner og hvordan dette kommer til uttrykk i våre sentrale revisjonsleveranser.

Ikke bare skal vi avgi en revisjonsberetning, vi skal også signere på næringsoppgaver og kontrolloppstillinger, vurdere og eventuelt sende nummererte brev til styrene, og for øvrig oppsummere revisjonen for selskaperes styremedlemmer.

I dette arbeidet er det svært viktig at vi evner å lage en «rød tråd» fra risikovurderinger, via gjennomføring av revisjonen og innhenting og dokumentasjon av bevis til våre konklusjoner og vår rapportering/kommunikasjon.

En konkret vurdering

Vi er pålagt etter revisorloven å skrive nummererte brev til styret blant annet om svakheter i selskapets internkontroll, herunder om svakheter knyttet til kravene i bokføringsloven.

Hva betyr?

Hva innebærer det at vi skriver et slikt nummerert brev? Hva betyr det for vår revisjonsberetning? Hva betyr det for vår signatur på næringsoppgave og kontrolloppstilling? Er det en «en-til-en»-sammenheng mellom slike formelle brev og et forbehold i revisjonsberetningen og/eller må vi samtidig konkludere med at vi ikke kan underskrive næringsoppgaven og kontrolloppstillingen? Jeg tror ikke at det er et entydig svar på det, og som i mange andre situasjoner må det gjøres en konkret vurdering.

Vurdering av konsekvensene

Som revisorer må vi da gjøre en skikkelig vurdering av konsekvensene, og dokumentere de vurderingene vi gjør. Velger vi å signere på næringsoppgaven, i tilfeller der vi har sendt nummerert brev, må vi også kunne forsvare og begrunne hvorfor vi gjør dette. For et ligningskontor som mottar en usignert næringsoppgave, og samtidig ser at det foreligger en ren revisjonsberetning, er det nærliggende og naturlig å spørre om hvorfor det er slik.

Dokumentert konsistensvurdering

Jeg tror de aller fleste revisorene har et bevisst forhold til dette, men vi ser likevel, gjennom ulike kvalitetskontroller og tilbakemeldinger fra skatteetaten, at vi også på dette området kan bli bedre.

Min oppfordring er derfor at vi må tenke grundig igjennom konsekvensene av de vurderingene og konklusjonene vi trekker i revisjonsarbeidet og sikre at det finnes en sterk og godt dokumentert konsistensvurdering.

Lykke til i avslutningsarbeidet!